

МИЛОШ М. КОВАЧЕВИЋ*

*Филолошки факултет
Универзитет у Београду
Филолошко-уметнички факултет
Универзитет у Крагујевцу*

ВУКОВА „ОПЋЕНА ПРАВИЛНОСТ” И ГОДИНА 1847.**

У раду се разматрају ставови Вука Караџића о језичкој правилности и правилима у српском језику: од почетне фазе, коју карактерише став о неправилности славеносрпског језика и правилности сваког народног говора, преко средишње фазе у којој се наглашава да сви говори нису подједнако вриједни, него има оних који су правилнији, до завршне фазе у којој се издваја критеријум „опћене правилности” као основни критеријум правилности неке језичке појаве. Потом се показује колико је „опћена правилност” као нужни и довољни критеријум исправног народног језика заступљена у дјелима која су изашла 1847. године означивши побједу Вукове реформе, а то су: *Песме* Бранка Радичевића, *Горски вијенац* Петра II Петровића Његоша, Вуков превод *Новога завјешта*, и *Рај за српски језик и њравопис* Ђуре Даничића.

Проведена анализа показала је да ни у Радичевићевом ни у Његошевом пјесничком дјелу нису испоштовани принципи Вукове „опћене правилности”, а и да је сам Вук у преводу *Новога завјешта* „изневјерио” неке од најтемељнијих властитих принципа правилности. Аутор сматра да је томе разлог чињеница да 1847. година представља вододелницу два типа Вуковог „народног језика у књижевности”: 1) народни језик као језик комуникације, који подлијеже принципима „опћене правилности”, и 2) народни језик као језик књижевности подлијеже друкчијим принципима, принципима који су у основи његове поетске, а не његове комуникативне функције.

Кључне речи: Вук Караџић, језичка (не)правилност, „опћена правилност”, књижевни језик, језик књижевности

---

* mkovacevic31@gmail.com

** Рад је настао у оквиру пројекта 178014: *Динамика стурктуру савременог српског језика*, који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

Од почетака своје реформе Вук Стеф. Карацић говорио је о правилностима и о правилима у српскоме језику. На самом почетку реформе Вуков говор о правилности у српском језику своди се на говор о „неправилности” славеносрпског језика, који је „обична бесправилна смјеса Српскога и Руско-Славенскога”, с тим да је, по Вуку, једини начин превазилажења таквога стања „да почне писати свакиј Списатељ онако, као што се говори у оном предјелу, гдје се он родио” (Карацић 1969: 90, 58). А све што се говори у народу припада народном језику, и чак је подједнако добро. Јер, „док народ нема особитога књижевнога језика, дотле не може имати ни *иредјелнијех* ријечи, које се у књигама *не моју употребљавати*. У таквоме је стању и наша данашња књижевност. Данас је у нас свака ријеч народна, која се у народу говори, макар и у једном селу” (Карацић 1969: 201).

Пут Вукове стандардизације српског језика најбоље одражавају његове ријечи из 1848. године: „Ја сам се трудио и једнако се трудим да бих језик (наш) и то колико је могуће свега народа Српскога, показао *какав је*, и да бих *правила његова скупио и у ред намјестио*” (Карацић 1896: 276).

Темељно дјело које је прави почетак кодификације новог књижевног језика и почетак науке о нашем језику јесте Вуков *Српски рјечник* из 1818. године. У *Српској граматици* коју Вук штампа уз *Рјечник* имплицитна норма народног језика преводи се у експлицитну, уједначује се и кодификује. *Рјечник* и *Српска граматика* уза њ истовремено су прва и дескриптивна и прескриптивна дјела српскога књижевног језика. У Вуковом *Рјечнику* и *Српској граматици* прекида се та традиција да Срби „још ни у каквој књизи немају свога правога језика”, нуди се искључиво грађа чистога народног језика и описује његова граматичка структура. *Српска граматика*, остајући вјерна материјалу народног језика, нуди све оно што је релевантно за дати језички систем.

Послије појаве *Рјечника*, свјестан чињенице о разликама између појединих српских говора, Вук мијења и свој однос према грађи из народних говора: сва грађа није више подједнако вриједна, јер ни сви говори нису једнако вриједни у погледу исправности. Зато Вук излази с тезом да књижевници „у граматичким предметима, који су код народа неопређени, изаберу оно, што је правилније” (Карацић 1969: 107). Књижевници више не могу писати сваки говором свога краја, како је то у предрјечничкој фази Вук заступао. Јер, књижевни се језик разликује од народног. „Сад списатељ наш мора да се труди распознати чисти народни језик од онога што се говори покварено” (Карацић 1969: 210). А покварено је све што се не уклапа у граматичку структуру српскога језика дату у *Српској граматици*

(1818), у *Главним разликама између данашњега славенског и српског језика* (1826) и *Главним свршивањима сушњесвишњелни и љрилајашелни имена у српском језику* (1828), у тим трима дјелима у којима је Вук представио граматичку структуру српскога језика у чијој је подлози источнохерцеговачки дијалекат.

Књижевници више не само да не смију да се држе властитог *вкуса* него се у потпуности не могу ослонити ни на народни говор свога краја, јер постоје и дескриптивна и прескриптивна дјела која репрезентују структуру „непоковареног” народног језика. Вук, на име, већ последије *Рјечника* из 1818. експлицитно наводи шта сматра базном стандардизацијом, тј. шта сваки списатељ мора знати ако жели писати народним језиком: „да садашњи наш списатељ а) мора знати *склањашти* сва имена и мјестоименија; б) да мора знати *сирезашти* глаголе; в) да мора знати по Српском *синшаксису* из ријечи разговоре састављати... и) да мора имати тврду и постојану *једнакост* у писању ријечи” (Карацић 1969: 210). Друкчије речено, списатељ који пише народним језиком мора знати правила његове граматичке структуре и мора се држати српскога правописа.

Од захтјева с почетка реформе да се не смију мијешати „славенски” и „српски”, и да је свака народна ријеч исправна „макар се говорила само у једном селу”, током реформе Вук је спознао да ни сваки „српски језик” није правилан, тако да све народне особине не могу имати равноправан статус у „народном језику у књижевности”. Тај став суштина је Вуковог критеријума „опћене правилности” као основног критеријума правилности неке језичке појаве. А критеријум „опћене правилности” као критеријум (јединог) правилног српског језика Вук је сформулисао доста касно, тек 1845. године (Карацић 2001: 196–198). Тај критеријум проистекао је понајвише из двају, дубровачким говором потакнутих, Вукових системских захвата унутар српскога језика, а то су: увођење гласа *x* и укидање ијекавског јотовања група *gj* и *ij*.

Глас *x* Вуку је био потребан из системских разлога: за очување структуре фонолошког и граматичког система српскога књижевног језика. Увођењем тог гласа успостављено је правило да се све именичке основе у српском језику завршавају на сугласник (уп.: ора, орау, ораа, орае према орах, ораху, ораха, орахе). Дајући му статус „књижевног гласа”, тј. фонеме, Вук је сад за један од врховних принципа правилности увео принцип *системности*, који управо представља оно што ће Вук касније називати „опћеном правилности”. Системност, односно „опћена правилност” тако за Вука постаје нужан али не и довољан критеријум „правилности”, тј.

књижевнојезичког статуса неке језичке појаве. Њој је надређен критеријум употребе у народним говорима, тако да Вук никада није изневјерио начело „да у књижевни језик не сме ући ништа чега не би било бар негде у народним говорима” (Ивић 1991: 210). Због тога је за Вука било толико значајно да је пронашао српски, и још источнохерцеговачки – дубровачки – говор у коме се „прави глас овога слова најбоље изговара”. Тај глас Вук није, дакле, увео у књижевни језик *само зато* што се он говори у Дубровнику и Црној Гори, него зато што је он неопходан структури књижевног језика а употребљава се у Дубровнику и Црној Гори. Том закључку најбољу потврду пружа чињеница да је Вук уочио и неке само за Дубровник карактеристичне особине, али, будући да те особине нису системске, Вуку ни на крај памети није било да их уврсти у књижевни језик. Увођење гласа *x* у књижевни језик потврда је новог Вуковог схватања о књижевном језику „као селективној комбинацији особина разних дијалеката” (Ивић 1991: 210). Од тада више за Вука није битна распрострањеност неке језичке особине, колико њена „правилност”, тј. системност. То ће, уосталом, и сам Вук у години када уводи *x* (у Одговору др Јовану Стејићу на његове замјерке језику Пословица) експлицитно и нагласити: „Кад се у народу једне ријечи двојако говоре, онда је, мислим, списатељ дужан изабирати оно, што је правилније, не гледајући, или га говори народа мање или више” (Караџић 2001: 17).

Такав став, или боље рећи, то ново схватање књижевног језика, добиће потврду у сљедећој Вуковој битној интервенцији у структури књижевног језика – у укидању дотад у властитом писању досљедно провођеног ијекавског јотовања сугласничких скупина *шј* и *гј* – и опет након што су у једном народном говору – и то дубровачком – такви, нејотовани облици потврђени. А системски је карактер поново био разлог прихватања дате дубровачке говорне особине за књижевну. Биће да је Вук тек тада схватио да се ијекавско нејотовање *гј* и *шј* може у књижевном језику подвести под безизузетно правило, док би правило о јотовању захтијевало велики број изузетака, јер ијекавско јотовање група *гј* и *шј* изостаје у немалом броју лексема, какве су нпр.: *гјеловање*, *шјеснац*, *шјеме*, *шјешње*, *ушјешити*, *згјела*, *стијеница*, *гјелмлац*, *разгјељак*, *шјесћенина* и сл. Поново је Вуково рјешење у складу с принципом „опћене правилности”, тј. начелом о системским (постојаним) правилима јединственог књижевног језика. И овдје се, као и са гласом *x*, показало да су језичке особине дубровачког говора, у поређењу са конкурентним херцеговачким, системније, па зато и подобније да добију статус књижевних.

Начело „опћене правилности” као основа разликовања „чистог народног књижевног језика” од језика „покварене простоте” (пошто „сад списатељ наш мора да се труди препознати чисти народни језик од онога, што се говори покварено”) основни је „критеријум за разграничење локализама од језичких појава општијег карактера” (Симић 1990: 365). „Опћена правилност” омогућава да се од онога што је у народном језику разнолико изабере оно што је правилно, али то што је правилно нужно мора да се налази у народним говорима. На тај начин „на крају реформе нема у Вуковом језику ничега што не би било у говору (пиши као што говориш’), али нема ни оног што је у говору а што нема системски карактер, односно што се не уклапа у „опћену правилност” (Стојановић 2016: 85–86). Све народно, дакле, није сад код Вука и књижевно, али све што је књижевно нужно је народно.

Читава Вукова борба да правила „свега народа Српскога” сакупи „и у ред намјести” свој основ налази у „опћеној правилности”. Без уважавања правила „опћене правилности” ни за једног се списатеља не може рећи да пише „чистим народним књижевним језиком”.

За побједу Вуковог српског језика не узима се, међутим, година 1845. када је Вук промовисао начело „опћене правилности” као врховни критеријум „непоквареног” чистог српског народног књижевног језика, него 1847. година. Те 1847. године појавила су се четири значајна дјела на српском народном језику, која су значила побједу Вукове борбе о увођењу народног језика у књижевност: *Песме* Бранка Радичевића, *Горски вијенац* Петра II Петровића Његоша, Вуков превод *Новой завјешта*, и *Рат за српски језик и њравоис* Ђуре Даничића. Радичевићеве *Песме* показале су да се језиком „простога народа” може писати добра умјетничка поезија, *Горски вијенац* је показао да се на српском језику као основици могу писати најзахтјевнија филозофска и мисаона дјела, *Рат за српски језик и њравоис* показао је да се на српском народном језику могу писати и научна дјела, док је Вуков превод *Новой завјешта* показао да се на српски народни језик може превести најзначајнија књига човјечанства. Те четири књиге показале су, међутим, да Вуков „чисти народни језик” у много чему није исти не само са Вуковим језиком него ни са темељним Вуковим начелима „правилности” прије те 1847. године.

Иако је Ђура Даничић тврдио да је у Бранковим *Песмама* „језик као суза чист” (Иванић 1999: XIV), анализа Радичевићевих пјесама с обзиром на „огрешење” о Вуков критеријум „опћене правилности” дату оцјену не потврђује. И то је не потврђује, у првом реду, с обзиром на употребу гла-

са *x* и бројну дијалекатску лексику, лексику која се не повинује „опћеној правилности”. Бранко Радичевић, наиме, у својим *Песмама* досљедно не пише глас *x* готово ни у једној позицији, као нпр.:

Кад сам синоћ овде била / И водице *заштвила* [...] / *Скочи* млада, њему *сйишо*, /
Дшо крчаг, руку *гшо*. / Рука *гркша* – крчаг доле – / Оде на две – на три поле.
 („Девојка на студенцу”); С коња *сјаа* – шкрипе врата – / Помоз’ Боже, ето злата!
 („Драги”); Ал се небо *осмеива* / Ал се река плави („Циц”); Нога лупа, диже *ира*, /
 Наоколо свуда *сйра* („Бачки растанак”) и сл.

Ту је и разноврсна дијалекатска лексика неподводива под Вукову „опћену правилност”, као нпр.:

Сад би гледо *гено* мома / Понајлепши има, / Па би *весо* тамо *ома* / Полетео
 њима („Жеља”); Из далеке покрајине / Ја сам *амо дошо* („Туђин”); Ово реко, па се
 лећи спрема, / *Јере* ми се нешто позадрема („Бачки растанак”); Ал *каки* се пра
 то диже, / *Каки* коњик пред двор стиже? („Драги”) и сл.

Језик Његошевог *Горског вијенца* још је теже подводив под Вуково начело „опћене правилности”. Тако, на примјер, у првоме стиху *Горског вијенца* од пет ријечи чак три не подлијежу Вуковој „опћеној правилности”: *Виђи* врага *су* седам *бињишах*. Осим тога, Његош готово досљедно изневјерава Вуково правило о ијекавском нејотовању група *шј* и *гј*: *Бе* је зрно клицу заметнуло (стих: 612); остало је двоје *ђеце* мушко (2008) и сл. Ту је и велики број разнородних дијалектизама: Ема нећу, божја *ви* је вјера, / *више* слуша*т оце* у Ђеклиће / *ђе* гугуче сврх оне стуглине / *ка* јејина сврх труле буквине (941–944); које чудо снаге и лакоће / у њих данас *овђе видијесмо?* (112–113); Ево *и ви!* Већ се начекасмо! (436); Он [свијет] је состав паклене неслоге: / *у њ* ратује душа са тијелом, / *у њ* ратује море с бреговима, / *у њ* ратује зима и топлина (2501–2504) итд. Његоше је у *Горском вијенцу* употрејио и низ славенизама. „Његош је прибегавао славенизмима не зато да би избегао народну лексику, него да би је допунио у оним видовима и областима где је она била недовољна” (СТИЈОВИЋ 1992: 232).

Наведене особине Радичевићевог и Његошевог дјела, а њих је много више, показују да у дјелима која су означила побједу Вукове реформе није испоштован темељни Вуков принцип „чистог народног језика у књижевности”, а то је принцип „опћене правилности”. Изневјеравање тог принципа не значи, међутим, да та дјела нису писана народним језиком. Књижевни језик у тим дјелима није исто што и народни језик у књижевности како га је Вук схватао током реформе. Овдје није у питању језик у својој основ-

ној – *комуникативној* – функцији, него језик у посебној – *поетској* функцији. Та умјетничка кристализација „даје књижевном језику нови квалитет и чини га друкчијим него што је до тог тренутка био. То није више ни народни језик у књижевности, нити народни књижевни језик, већ је то књижевни језик на „народној основици“ (Симић 1990: 378). Овдје је већ уочљива функционална диференцијација употребе типова народног, не више искључиво Вуковог него вуковског језика. Поетска функција језика не може се остварити у текстовима с комуникативном као примарном функцијом. Зато поетској функцији и не може у потпуности одговарати народни језик као „језик поезије“, него тек као „поетски језик“, као посебан тип језика којем је народни језик само у основици.

А значење термина „језик поезије“ и „поетски језик“ први је диференцирао Италијан Ђанбатиста Вико у свом знаменитом дјелу *Scienza nuova* (1725) (Мајенова 2009: 50). Та диференцијација задржала се до данас. Први термин, „језик поезије“, генетички је ранији и „стоји на становишту које не допушта да се у дефиницију поезије унесе посебан тип језика. Знаци поетског текста не подлежу суштинским унутрашњим трансформацијама у односу на текстове непоетских језика“. Други термин пак „посматра поетски језик као посебан тип језика, као битну одредницу поезије. Знаци језика у тој функцији подлежу значајним унутрашњим трансформацијама у односу на знаке других типова језичких текстова“ (Мајенова 2009: 49). Од Вика па до данас готово да нема ниједнога истраживача који не сматра да је поетски језик посебан тип језика – јасним критеријумима диференциран од непоетских типова језика. Управо то је случај и са Радичевићевим и Његошевим дјелом: у њима није употријебљен „народни језик у поезији“ него „српски поетски језик“, чија је основица народни језик.

Година 1847. тако је вододелница у развоју српског народног као књижевног језика. Те 1847. године и сам Вук напушта неке од критеријума (пр)оцјене (не)правилности народног језика, за које се срчано залагао током борбе за увођење народног језика у књижевност (од 1814. до 1845). Видјели смо већ да је Вук оштро осуђивао мијешање особина „славенског“ и „српског језика“ и да је захтијевао да се употребљавају само лексеме који постоје у народном језику, и да књижевници не праве језика кога у народну нема. Ниједан од та три темељна захтјева, који су му били упоришни критеријуми у борби против „покувареног језика“ – Вук није испоштовао до краја у свом преводу *Новой завјешта* те 1847. године. Вук је, наиме, у преводу *Новой завјешта*, како и сам у предговору наводи (Карачић 2014: 144–146) употријебио „30 ријечи турскијех“, „49 ријечи славенскијех“, „47

ријечи које су од славенскијех посрбљене”, „84 [ријечи] којијех нијесам чуо у народу да се говоре, него сам их ја начинио”.

Свјестан чињенице да „у писању не можемо са свијем бити без Славенскијех и без новијех ријечи” (Караџић 1969: 164), Вук ће направити принципе (које ће експлицирати у предговору превода *Новой заветѣ*) богаћења основног лексичког фонда српскога језика: преузимањем лексике структурно сагласне с народном, посрбљавањем структурно несагласне стране лексике и творбом нове лексике у складу са структурним законитостима основне (народне) грађе. „Највише овијех ријечи” – вели Вук – „казао би овако и најпростији Србин, само кад би му затребале; а може бити да их и говоре” (Караџић 2014: 146). Тако је Вук на готово безболан начин ријешао питање богаћења лексичког фонда српскога језика, а уједно сачувао компактност његове граматичке структуре. „Умозрителне ријечи”, којих није било у народним говорима, могле су се слободно уносити из других извора уколико не одударају од фонолошко-граматичке структуре српскога језика. На тај начин је Вук разријешао питање проширења супстанцијалне основе: у њу сад улази сва народна и ненародна грађа која се повинује структурним законитостима српскога језика. Тиме је Вук модел српског књижевног језика „који се” – према ријечима Стојана Новаковића наведеним код Р. Симића – „у свим појединостима онакав какав је, нигде не говори у народу, макар да опет у њему нема ниједне појединости која се у народу не би говорила” (Симић 1990: 372).

Зато је година 1847. не само побједа Вуковог српског народног језика, него и вододелница два типа Вуковог „народног језика у књижевности”. „Као народни језик, он служи за свакодневну комуникацију, а као књижевни језик преузима улогу културног гласила народа” (Симић 1990: 366). Као језик комуникације он подлијеже принципима „опћене правилности”, а као „језик књижевности” – он подлијеже друкчијим принципима, принципима који су у основи његове поетске а не његове комуникативне функције. Вуков језик у преводу *Новой заветѣ*, језик Радичевићевих *Песама* и језик *Горској вијенаца* Његошевог показују да је та 1847. година велики почетак два типа „српског народног језика”: народног књижевног (стандардног) језика и језика књижевности на народној основици. Та година зато представља и почетак диференцијације књижевног језика и језика књижевности (Ковачевић 2017: 45–67) у оквиру Вуков(ск)ог српског књижевног језика, односно „народног језика у књижевности”.

ЛИТЕРАТУРА

- Даничић 1997** [**1847**]: Ђура Даничић, *Раш за српски језик и правопис*, [фототипско издање], Београд: Народна библиотека Србије.
- Иванић 1999**: Душан Иванић, „Предговор”, у: Бранко Радичевић, *Сабране ђесме*, приредио Душан Иванић, Београд: СКЗ, Коло ХСП, књига 610, VII–LXXII
- Ивић 1991**: Павле Ивић, *О Вуку Караџићу*, Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.
- Караџић 1987** [**1818**]: Вук Стеф. Караџић, *Српски рјечник*, Београд: Просвета, Нолит.
- Караџић 1896**: Вук Стеф. Караџић, *Скупљени ђрамаџички и ђолемички списи*, III/2, Београд.
- Караџић 1969**: Вук Стеф. Караџић, *О језику и књижевности*, I, Београд: Просвета.
- Караџић 2001**: Вук Стеф. Караџић, *О језику и књижевности*, III/1, Београд: Просвета.
- Караџић 2014** [**1847**]: Вук Стеф. Караџић, „Нови завјет 1847: Предговор”, у: *Срби сви и свуда: о књижевности и језику (ђредговори, криџике, ђолемике, чланци, ђисма)*, приредио Душан Иванић, Андрићград: Андрићев институт, 141–147.
- Ковачевић 2017**: Милош Ковачевић, Српски књижевни језик и језик књижевности, *Српски језик ђод лутом науке*, Београд: Завод за уђбенике, 45–67.
- Мајенова 2009**: Marija Renata Maјenova, *Teorijska poetika: problemi jezika*, prevod s poljskog Biserka Rajčić, Београд: Službeni glasnik.
- Његош 1997** [**1847**]: Петар II Петровић Његош, *Горски вијенац*, Целокупна дела Петра II Петровића Његоша, V издање, Књига трећа, Београд: Просвета, Цетиње: Обод.
- Радичевић 1999** [**1847**]: Бранко Радичевић, *Сабране ђесме*, приредио Душан Иванић, Београд: СКЗ, Коло ХСП, књига 610.
- Симић 1991**: Радоје Симић, *О нашем књижевном језику*, Никшић: Универзитетска ријеч.
- Стијовић 1992**: Светозар Стијовић, *Славенизми у Његошевим ђесничким делима*, Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.
- Стојановић 2016**: Јелица Стојановић, *Пуџ српској језика и ђисма*, Београд: СКЗ.

Miloš M. KOVAČEVIĆ

VUK'S "GENERAL CORRECTNESS" AND THE YEAR 1847

Summary

The paper sheds light on Vuk Karadžić's views of language correctness and rules in Serbian. Starting with the demand at the outset of his reform that "Slavic" and "Serbian" should not be mixed, and that every vernacular word was correct "even though it could be spoken in only one village", during the reform Vuk realised that not every "Serbian language" was correct, so that not all vernacular features could have an equal status in the "vernacular language in literature". That view is the essence of Vuk's criterion of "general correctness" as the fundamental criterion of correctness of a language phenomenon. And the criterion of "general correctness" as a criterion of the unified correct Serbian language was formulated by Vuk comparatively late, around 1845. The "general correctness" principle is the essence of differentiating between the "pure vernacular standard language" from the language of "corrupt vulgarity". "General correctness" enables the choice of what is correct from what is diverse in the vernacular language, but what is correct necessarily had to be found in vernacular speeches. Since the introduction of the "general correctness" principle, everything vernacular with Vuk was no longer necessarily standard, but whatever standard was necessarily vernacular.

The paper lays special emphasis on how far "general correctness" as a necessary and sufficient criterion of the correct vernacular is represented in the works published in 1847, marking the victory of Vuk's reform, those being: *Poems* by Branko Radičević, *The Mountain Wreath* by Peter II Petrović Njegoš, Vuk's translation of the New Testament, and *The War for the Serbian Language and Orthography* by Đura Daničić. The analysis demonstrates that many features of Radičević's and Njegoš's works negate Vuk's fundamental principle of the "pure vernacular language in literature", which is the "general correctness" principle. However, betraying that principle does not mean that those works were not written in the vernacular. The standard language in those works is not the same as the vernacular in literature as Vuk took it to be in the course of his reform. The problem here is not language in its basic – *communicative* – function, but language in its special – *poetic* – function.

Therefore the author concludes that the year 1847 is a watershed moment between two types of Vuk's "vernacular language in literature": 1) the vernacular as the *language of communication*, which is subject to the principles of "general correctness", and 2) the vernacular as the *language of literature*, subject to different principles, which lie in the core of its poetic, not its communicative function.

Keywords: Vuk Karadžić, language (in)correctness, "general correctness", standard language, language of literature